

Struktura příjmů rozpočtu EU

Vitalii Kliuchko
532836, Filip Šimek
518707

Historický vývoj

- ESUO (1952-2002) rozpočet nebyl vyrovnaný
- Euratom (od roku 1958)

- Evropské hospodářské společenství (EHS) (1958-1993)

Posloužili jako základ pro budoucí rozpočet EU. Rozpočty Euratomu a EHS musely být vyrovnané a jejich postupy tvoří základ

dnešního rozpočtového postupu.

- Evropská Unie (1993-dodnes)

Česká Republika vstoupila do EU 1.5.2004 (20 let po vstupu)

Příjmy EU

Příjmy rozpočtu EU tvoří:

- Vlastní zdroje (po roce 1970)

Cla - zavedeny vůči třetím zemím. V období 2021-2027 si členské státy ponechají 25 % vybraného cla.

DPH

HND (hrubý národní důchod) největší zdroj příjmů

Vlastní zdroj z plastových obalových odpadů - byl zaveden (1.1.2021)

- Další zdroje (přebytky z minulých let, příjmy z pokut, daně z mezd zaměstnanců).

Aktuální struktura

Podíl jednotlivých zdrojů na celkových příjmech rozpočtu EU

- Tradiční vlastní zdroje (clo) tvoří cca 10-12%
- Zdroj založený na DPH 10-13%
- Zdroj založený na HND cca 75%
- Další zdroje cca 1-6%

Nové typy příjmů

Dne 22. prosince 2021 Komise navrhla tři nové zdroje příjmů pro rozpočet EU. Dne 20. června 2023 dokončila Komise svůj návrh na novou generaci vlastních zdrojů.

- Příjmy ze systému obchodování s emisemi (ETS)
- Uhlíkové clo na dovoz zboží (CBAM)
- Příjmy související se zdaněním nadnárodních společností

Fiskální pozice ČR vzhledem k rozpočtu EU

- ČR od vstupu do EU každý rok získává z rozpočtu EU více než do něho odvádí
- V průběhu roku 2023 obdržela Česká republika z rozpočtu EU příjmy ve výši celkem 116,7 mld. Kč a současně odvedla do evropského rozpočtu 66,8 mld. Kč.
- Celkově ke konci 2023 ČR zaplatila do rozpočtu EU 876,6 mld. Kč a získala 1,94 bil. Kč

Čistá pozice ČR vůči rozpočtu EU za rok 2023 (mil. Kč)

Příjmy z rozpočtu EU	
Strukturální akce	80 911,04
Strukturální fondy	50 952,93
Fond soudržnosti	29 958,11
Zemědělství	28 336,30
I. pilíř*	21 015,76
II. pilíř**	7 320,54
Programy EU***	7 467,93
Příjmy z NGEU****	39 531,83
Celkové příjmy z rozpočtu EU	116 715,28
Celkové příjmy z rozpočtu EU vč. NGEU	156 247,11
Celkové platby do rozpočtu EU	66 780,98
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	49 934,30
Čistá pozice vůči rozpočtu EU vč. NGEU	89 466,13

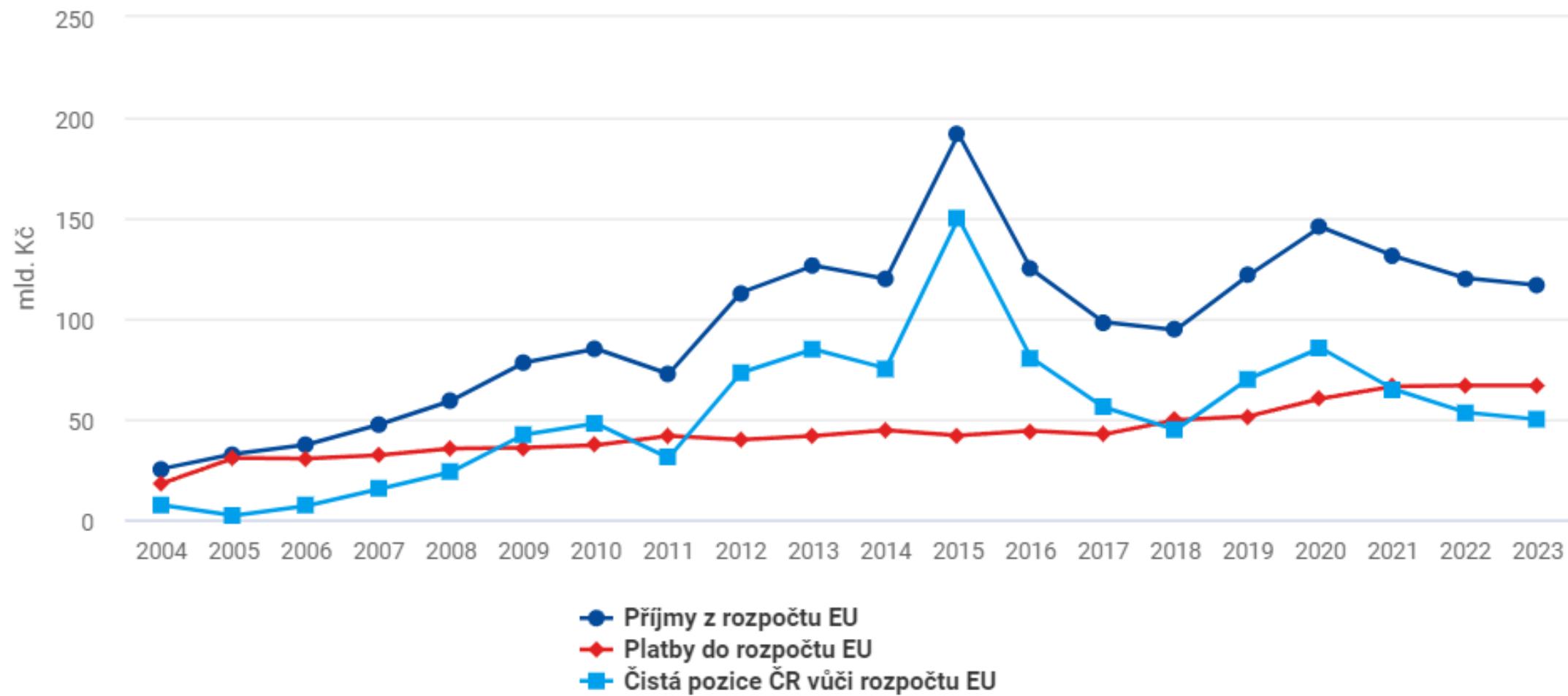
* první pilíř zahrnuje prostředky na přímé platby, tržní opatření a veterinární opatření

** druhý pilíř zahrnuje prostředky na rozvoj venkova a rybářství

*** zahrnují programy přímo řízené Komisí (Horizont 2020, Horizont Evropa, Nástroj pro propojení Evropy, Erasmus+, atd.).

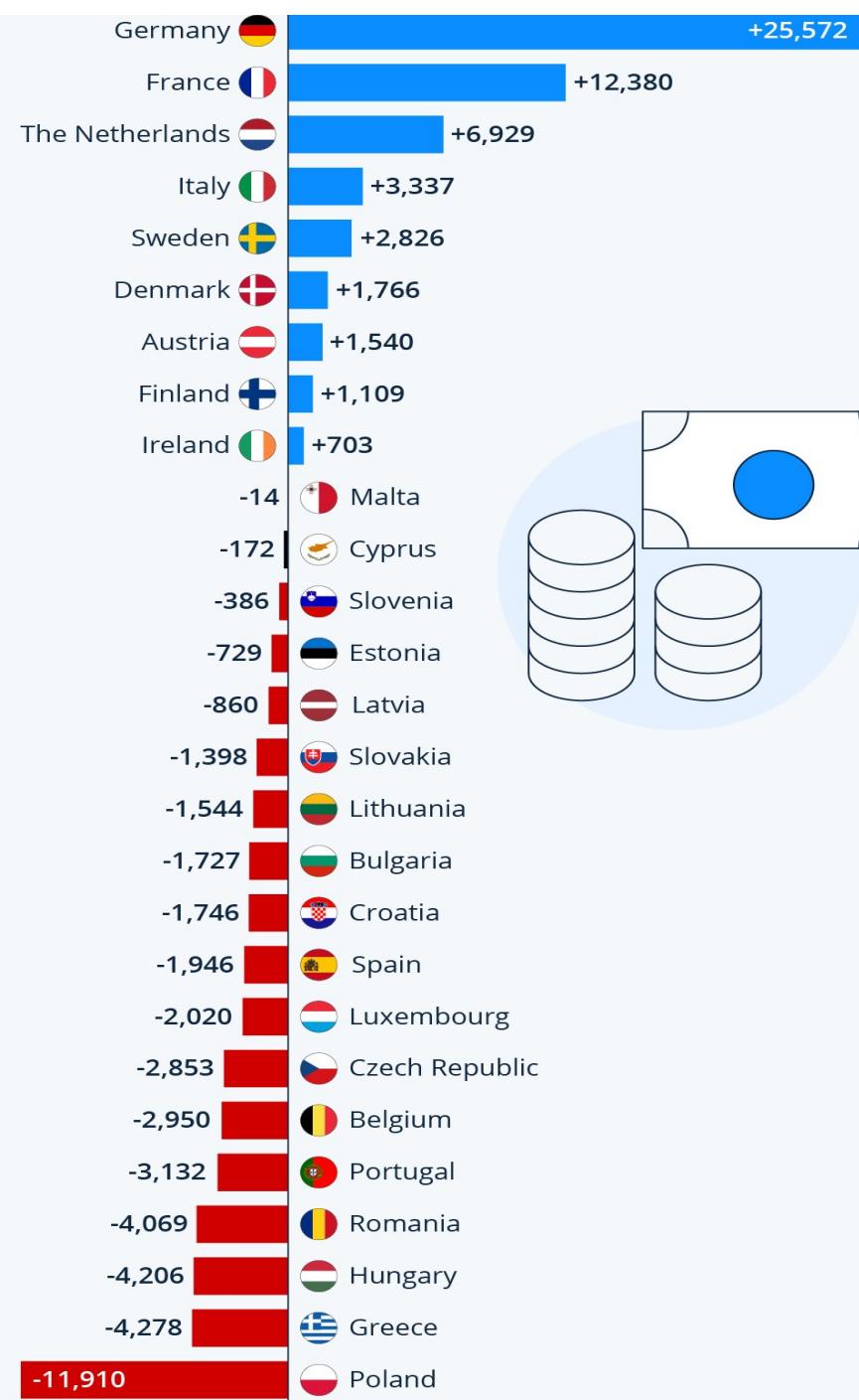
**** zahrnují zdroje z Nástroje pro obnovu a oživení (RRF - v rámci Národního plánu obnovy), část prostředků na rozvoj venkova, Fond pro spravedlivou transformaci, ReactEU a odhad příjmů z přímo řízených programů (Horizont Evropa, InvestEU).

Vývoj příjmů z rozpočtu a odvodů do rozpočtu EU v letech 2004 - 2023 (mld. Kč)

Zdroj: Ministerstvo financí české republiky

Graf čisté pozice k rozpočtu EU jednotlivých členských států (2021, v milionech eur)

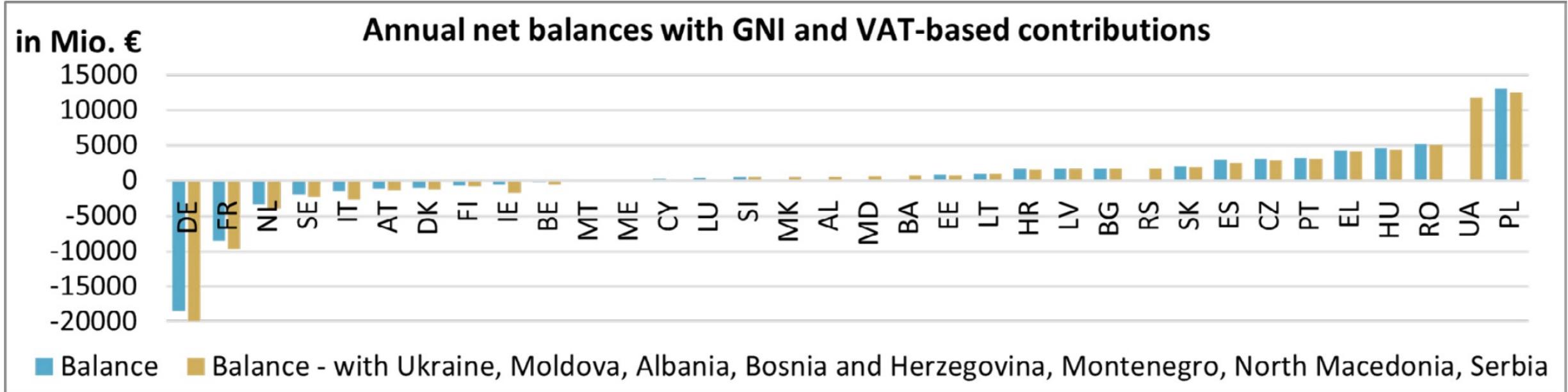

Zdroj: Statista

Budoucí vývoj v souvislosti se vstupem nových států do EU

- Kandidátské země: Srbsko, Turecko, Severní Makedonie, Albánie, Ukrajina, Moldavsko, Bosna a Hercegovina, Gruzie
- Všechny tyto státy mají HND na osobu nižší než je průměr EU, tedy čisté pozice současných členů by se po jejich přijetí snížili
- Každý člen EU může vetovat přijetí nových členů
- Vliv na rozpočet EU není jediné kritérium pro přijímání nových členů

Teoretické čisté pozice k rozpočtu EU pro rok 2021, pokud by bylo přijato 7 kandidátských států

Zdroj: Jacques Delors Centre

Nové zdroje financování rozpočtu EU

- Daň z umělé inteligence a robotizace
 - Vypočteno z hypotetického platu zaměstnance, který byl nahrazen AI nebo robotem
 - Potenciál pro rostoucí příjmy z této oblasti
 - Příjmy možno využít pro programy rekvalifikace a podpory v nezaměstnanosti
 - Riziko zpomalení vývoje a implementace daných technologií - zaostání za zbytkem světa
-
-

Zdroje

https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/budget/revenue_en?prefLang=uk

<https://www.europarl.europa.eu/topics/cs/article/20221110ST053101/parlament-pozaduje-tri-nove-zdroje-prijmu-pro-eu>

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2019/636475/IPOL_IDA\(2019\)636475_CS.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2019/636475/IPOL_IDA(2019)636475_CS.pdf)

Zdroje

<https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/enlargement/>

<https://www.statista.com/chart/18794/net-contributors-to-eu-budget/>

<https://www.delorscentre.eu/en/publications/financial-implications-of-the-next-enlargement>

<https://www.oecd.org/forum/oecdyearbook/how-taxing-robots-could-help-bridge-future-revenue-gaps.htm>

<https://www.mfcr.cz/cs/ministerstvo/media/tiskove-zpravy/2024/ceska-republika-ziskala-v-roce-2023-z-rozpoctu-eu-54803>